

1.jautājums. Zeme zemesgrāmatā reģistrēta uz vīra vārda. Ir uzsākta būvniecība. Ēka nav pabeigta un nav nodota ekspluatācijā. Vīrs un sieva naudas līdzekļus ēkas būvniecībā ir ieguldījuši kopīgi. Laulības līgums nav noslēgts. Kam no šīs ģimenes locekļiem ir pienākums iesniegt mantiskā stāvokļa deklarāciju par mantisko stāvokli - vīram vai sievai, vai abiem deklarējot uz pusēm?

Atbilde. Tā kā zeme ar ēku veido nekustamā īpašuma kopību, tad gadījumā, ja jaunbūves vērtība pārsniedz 10 000 latu, mantiskā stāvokļa deklarācija ir jāaizpilda personai uz kuras vārda zemesgrāmatā ir reģistrēta zeme.

2.jautājums. Vai ir jādeklarē uz nepilngadīga bērna vārda veidotais uzkrājums bērna nākotnei?

Atbilde. Ja uz bērna vārda atvērtajā kontā kopējā uzkrājumu summa pārsniedz 10 000 latus, tad izpildās kritērijs attiecībā uz naudas uzkrājumu apmēru, ievērojot kuru, bērnam rodas pienākums iesniegt mantiskā stāvokļa deklarāciju. Ja bērns nav sasniedzis 18 gadu vecumu, tad bērna vietā mantiskā stāvokļa deklarāciju aizpilda kāds no vecākiem vai aizbildnis.

3.Jautājums. Ja ir noslēgts līgums par nekustamā īpašuma pirkšanu, un samaksāta rokasnauda, bet nekustamais īpašums vēl nav personas īpašumā – kā to deklarēt?

Atbilde. Mantiskā stāvokļa deklarācijā tās 15.sadaļā var uzrādīt jebkuru papildu informāciju, kas ļauj gūt pilnīgu priekšstatu par personas mantisko stāvokli un deklarējamiem darījumiem, t.sk., informāciju par samaksāto rokas naudu.

4.Jautājums. Kā novērtēt personisko mantu, kuru persona vēlas deklarēt – piemēram, sudraba karošu komplektus, kas palika no vecmāmiņas un vai to norādīšana deklarācijā neizsauks nodokļu sekas?

Atbilde. Mantiskā stāvokļa deklarācijā informācija par personīgo mantu ir jāuzrāda, ja to veido viena lieta, kuras vērtība pārsniedz 10 000 latus, vai vienveidīgu lietu kopums, kuru vērtība pārsniedz 10 000 latus. Tādējādi sudraba karošu komplekti mantiskā stāvokļa deklarācijā ir uzrādāmi, ja deklarācijas iesniedzējs uzskata, ka to kopējā vērtība pārsniedz 10 000 latus. Novērtējot mantas vērtību persona var izmantot iegādes vērtību, ja tādas nav - tirgus vērtību vai jebkuru citu identificējamu vērtību.

Mantiskā stāvokļa deklarācija ir informatīva, tādēļ nodokļa sekas no sudraba karošu komplekta uzrādīšanas neradīsies.

5.Jautājums. Bankā saņemts kredīts zemes iegādei un arī mājas celtniecībai. Zemes grāmatā ir ierakstīta zeme. Māja tiek būvēta no kredītā saņemtajiem līdzekļiem. Vai jaunbūve ir jādeklarē?

Atbilde. Ir jādeklarē kredītsaistības virs 10 000 latiem un jaunbūve, kas nav reģistrēta zemesgrāmatā, ja tajā veikto ieguldījumu vērtība pārsniedz 10 000 latus.

6. Jautājums. Ir saņemts mantojums (saņemta mantojuma apliecība, mantojuma masā (12 000 latu) nav atsevišķi nodalīta nekustamā īpašuma vērtība), vai ir jādeklarē mantojums, kura sastāvā ir nekustamais īpašums, un zemesgrāmatā īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu nav nostiprinātas? Kā noteikt nekustamā īpašuma vērtību?

Atbilde. Ja mantojuma līgumā nav norādīta nekustamā īpašuma vērtība, tad, novērtējot, vai izpildās Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likumā noteiktie kritēriji attiecībā uz nekustamā īpašuma vērtību virs 10 000 latiem, jāizmanto aktuālā kadastrālā vērtība.

7. Jautājums. Vai deklarācijā ir jānorāda arī personas zemesgrāmatā reģistrētais dzīvokļa īpašums un gleznu kolekcija (tēva autordarbi), ja pienākums ir deklarēt tikai skaidro naudu 12 000 latu? Vai es drīkstu deklarēt tikai skaidro naudu?

Atbilde. Tā kā naudas uzkrājumu kopējā summa pārsniedz 12 000 latus, tad personai ir pienākums iesniegt mantiskā stāvokļa deklarāciju. Mantiskā stāvokļa deklarācijā nav jāuzrāda zemesgrāmatā reģistrēts dzīvokļa īpašums. Gleznu kolekcija mantiskā stāvokļa deklarācijā jāuzrāda tajā gadījumā, ja pēc personas ieskatiem to vērtība pārsniedz 10 000 latus.

8. Jautājums. Ja persona 2012. gada 30. decembrī iesniegs deklarāciju par naudas uzkrājumiem uz 2011. gada 31. decembri 20 000 latu SEB kontā, vai būs jāmaksā soda nauda?

Atbilde. Par mantiskā stāvokļa deklarācijas neiesniegšanu, t.sk., savlaicīgu neiesniegšanu, persona tiek saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar Administratīvo pārkāpumu kodeksu.

9. Jautājums. Vai personai obligāti jāiesniedz mantiskā stāvokļa deklarācija, ja tā mantojusi (saņēmusi testamentu) māju 300 000 latu vērtībā, bet mantojuma apliecību notārs sola tikai pēc 2012. gada 1. jūnija?

Atbilde. Tā kā nekustamais īpašums nav faktiski iegūts, tad mantiskā stāvokļa deklarācijā tas nav jāuzrāda. Tomēr mantiskā stāvokļa deklarācijas 15. sadaļā persona var uzrādīt jebkuru papildu informāciju, kas pēc viņas ieskatiem ļauj gūt pilnīgu priekšstatu par mantisko stāvokli un deklarējamiem darījumiem, t.sk., testamentā norādīto nekustamo īpašumu.

10. Jautājums. Vai personai obligāti jāiesniedz mantiskā stāvokļa deklarācija, ja tā ir galvotājs citai fiziskai personai, kura paņēmusi no bankas kredītu 80 000 EUR apmērā?

Atbilde. Kamēr persona, kura ir ņēmusi bankā kredītu, kārtos savas kredītsaistības, pienākums aizpildīt mantiskā stāvokļa deklarāciju galvotājam nav. Tomēr mantiskā stāvokļa deklarācijas 15. sadaļā iespējams uzrādīt jebkuru papildu informāciju, kas pēc personas ieskatiem ļauj gūt pilnīgu priekšstatu par mantisko stāvokli un deklarējamiem darījumiem.

11. Jautājums. Fiziskā persona ir ASV un Latvijas pavalstnieks, Latvijā pieder vairāki nekustamie īpašumi, kā arī ir naudas uzkrājumi. Latvijā persona uzturas vairākas reizes gadā, taču pastāvīgā dzīves vieta ir ASV. Vai ir jāiesniedz mantiskā stāvokļa deklarācija?

Atbilde. Pienākums iesniegt mantiskā stāvokļa deklarāciju ir tikai Latvijas rezidentiem. Ja personas pastāvīgā dzīves vieta un vitālo interešu centrs ir ASV, tad saskaņā ar Latvijas Republikas un Amerikas Savienoto Valstu konvencijas par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma nodokļiem ietvertajiem nosacījumiem, persona tiks uzskatīta par ASV rezidentu un mantiskā stāvokļa deklarācija nebūs jāsniedz.

12. Jautājums. Vai likums paredz, ka, deklarējot savu mantisko stāvokli ir jāmaksā 15% nodoklis?

Atbilde. Nodoklis 15% apmērā ir jāmaksā tikai no iepriekš nedeklarētiem ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamiem ienākumiem, kas gūti laika periodā no 1991.gada 1.janvāra līdz 2007.gada 31.decembrim.

13. Jautājums. Ja deklarācija, piemēram, tiks iesniegta 2012.gada 28.martā, tad personai ir tiesības 3 mēnešu laikā no deklarācijas iesniegšanas to precizēt, bet ja gadījumā tā vēlas vēlreiz precizēt, tad to var veikt 3 mēnešu laikā no iesniegšanas dienas (no 2012.gada 28. marta) vai 3 mēnešu laikā no precizētās deklarācijas iesniegšanas dienas?

Atbilde. Mantiskā stāvokļa deklarāciju varēs precizēt 3 mēnešu laikā no pirmreizējās deklarācijas iesniegšanas dienas.